herpy

PILGIFTFROSKER

Pleasing Poison Frog

Ameerega bassleri

Ameerega bassleri er en dagaktiv pilgiftfrosk på knapt 4 cm fra de fuktige skogene ved foten av Andes i det nordlige Peru. Hannen passer eggene og bærer rumpetrollene til vannet, og arten må holdes kjøligere enn de fleste pilgiftfroskene. Det finnes bare lite kunnskap om stellet, og arten er sårbar i naturen.

Familie: Dendrobatidae Tidligere navn: *Epipedobates bassleri; Dendrobates bassleri; Phobobates bassleri*

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**4 cm** snute-kloakk-lengde
Levealder	**8-12 år**
Aktiv	**Om dagen**
Levevis	**Bakkelevende**
Biotop	**Regnskog og fjellskog**
Hudgift i naturen	**Mild**
Hudgift i fangenskap	**Ingen** Oppdrettede dyr. Viltfangede dyr kan beholde giften lenge
Vanskelighetsgrad	**Øvet**

STELL

Min. terrarium	**50 × 50 × 55 cm** L × B × H for 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**18-21 °C**
Temperatur, natt	**13-17 °C**
Luftfuktighet	**70-100 %**
Vann	**Vannskål** dybde 1-2 cm
UVB	**Valgfritt** Ferguson-sone 1
Kosthold	**Insekter og små leddyr (spretthaler, bananfluer)**
Holdes	**Parvis**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Utvikling	**Rumpetrollene bæres til vann**
Egglegging	**I bladkar (f.eks. bromeliaer)**
Kjønnsmoden	**12-13 mnd.**
Egg per legging	**40**
Klekking	**10 dager**
Larvetid	**50-60 dager** fra klekking til metamorfose
Larvefôr	**Alger/planter og ferdigfôr**
Yngelpleie	**Vokter eggene og bærer rumpetrollene**

VERN OG PAPIRER

CITES	**Liste II**
IUCN	**Sårbar (VU)**

Om arten

Ameerega bassleri (Melin, 1941) er en middels stor pilgiftfrosk i slekten *Ameerega*. Voksne dyr måler omtrent 35-38 mm fra snute til kloakk, og hunnen er litt større enn hannen. Det finnes flere lokale former, som oppkalles etter funnstedet, for eksempel 'Saposa' og 'Sisa'. Andre kjønnsforskjeller enn størrelsen og hannens rop er ikke dokumentert.

Arten har tidligere hett *Dendrobates bassleri*, *Phyllobates bassleri*, *Epipedobates bassleri* og *Phobobates bassleri*. Artsnavnet hedrer den amerikanske geologen Harvey Bassler. *Ameerega pepperi*, *Ameerega cainarachi* og *Ameerega yoshina* ligner arten svært mye og skilles best på hannens rop.

Pilgiftfrosker i slekten *Ameerega* får alkaloidene i huden fra små leddyr i føden. Oppdrettede dyr som ikke får disse leddyrene, er ikke giftige. Viltfangede dyr regnes som milde: vask hendene før og etter kontakt, og ikke ta på øyne og munn.

Les mer: Kjøp av dyr: oppdrett, viltfangst og transport

Utbredelse og leveområde

A. bassleri finnes bare i Peru, i Amazonas' nedbørfelt ved Río Huallaga, i høyder fra omtrent 270 til 1200 m. Utbredelsen omfatter blant annet nasjonalparkene Cordillera Azul og Cordillera Escalera.

> **Naturlig utbredelse:** Peru.

LEVEOMRÅDE

Arten lever i fuktig tropisk skog i lavlandet ved fjellfoten og i fjellskogene, i både urørt og lett forstyrret skog. Dyrene finnes sjelden mer enn 300 m fra en bekk. I lave høyder holder de seg til fuktige steder tett ved bekker, og høyere opp er de mindre bundet til vannet. Rumpetrollene vokser opp i små skogstjern og bekker. Klimaet er fuktig og kjøligere enn i Amazonas-lavlandet, og temperaturen svinger bare lite gjennom året.

Arten kan lokalt være svært vanlig, men er sårbar på grunn av tap av leveområde til landbruk og kvegdrift. Fangst til dyrehandel anses ikke som en trussel mot arten som helhet, men enkelte fargevarianter kan raskt bli overfisket.

Les mer: Oppdrett av rumpetroll

Stell

TERRARIET

Det finnes bare lite kunnskap om stellet av *Ameerega bassleri*. Arten lever i fuktig skog ved bekker i 300-1200 m høyde, der luften er kjøligere enn hos de fleste pilgiftfroskene. *Ameerega pepperi* og *Ameerega cainarachi* lever i samme del av Peru og har lignende krav. I slekten er *Ameerega trivittata* den best kjente i fangenskap, men den kommer fra varmere lavland, så tallene for den kan ikke brukes direkte.

Et regnskogsterrarium på minst 50 × 50 × 55 cm (lengde, bredde, høyde) passer til to voksne dyr. Bunnen bygges bioaktiv med drenslag, nett og fuktig jord, dekket av et tykt løvlag. Innred med bromelier, mose, greiner, røtter og korkbark, slik at det er mange gjemmesteder og synslinjene brytes. Lokket må ha nett, slik at luften ikke står stille.

Les mer: Terrarieoppsett og bioaktiv bunn

TEMPERATUR

Arten må ikke holdes for varmt. Om dagen passer 18-21 °C, og om natten skal temperaturen falle 4-6 °C, til omtrent 13-17 °C. Forskjellen mellom årstidene er bare 1-2 °C. Varme over 25 °C bør unngås, så plasser terrariet kjølig, og unngå varme fra lyskildene. I varmt vær kan en vifte og ekstra sprøyting holde temperaturen nede.

LUFTFUKTIGHET OG DUSJING

Luftfuktigheten skal være 70-100 %. Morgen og kveld er den tett på 100 % med tåke, mens den midt på dagen kan falle til omtrent 70 %. Sprøyt eller bruk regnanlegg og forstøver et par ganger om dagen med regnvann eller osmosevann, og la terrariet tørke litt mellom sprøytingene, slik at det ikke dannes mugg.

Les mer: Luftfuktighet, sprøyting og ventilasjon

VANN OG VANNKVALITET

En vannskål med 1-2 cm vann skal være i terrariet, og et fast vannparti eller små beholdere brukes til rumpetrollene ved yngel. Bruk regnvann eller osmosevann og bytt vannet flere ganger i uken. Vannet må være kjølig og rent; naturlige yngleplasser er små skogstjern og bekker. Filter er ikke nødvendig i en liten skål.

LYS OG UVB

Arten lever på skogbunnen, der bare lite lys når ned. LED-lys med plantevennlig spektrum og 10-12 timers dagslengde er nok. Behovet for UVB er ikke dokumentert; en svak UVB-pære (Ferguson-sone 1) kan brukes når det er gode skjul, slik at dyrene kan trekke seg bort fra lyset.

Les mer: Lys og UVB

FÔRING

Arten tar de vanlige små fôrdyrene: bananfluer, spretthaler, nyklekte sirisser, de minste voksmøllarvene og håvede småinsekter fra engen. Fôr annenhver dag med så mye som dyrene spiser på omtrent en time. Dryss fôrdyrene med kalk med D3 ved hver andre eller tredje fôring og med vitamintilskudd en gang i uken. Unge dyr får de samme fôrdyrene i mindre størrelse.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

ATFERD OG HÅNDTERING

Arten er dagaktiv og lever på bakken. Hannen er territoriell og roper for å forsvare området sitt, så dyrene må ha mange gjemmesteder og avbrutte synslinjer. Et par kan holdes sammen; flere hanner i samme terrarium gir strid. Pilgiftfrosker bør ikke håndteres; flytt dem med et rent glass eller en liten beholder ved rengjøring.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Dyrene er kjønnsmodne etter 12-13 måneder. Kjønnene skilles best på hannens rop; hunnen er litt større. De første leggene fra unge hunner er ofte av dårlig kvalitet, og eggene angripes lett av sopp.

PARRING

Hannen roper for å tiltrekke seg hunnen. Under paringen holder hannen rundt hunnens hode. En periode med kraftigere sprøyting som etterligner skogens regn, kan sette i gang ropene. Etter eggleggingen overtar hannen pleien av eggene.

EGG OG RUMPETROLL

I terrariet legger hunnen mange egg i bromelier nær vannkanten. En legg kan være på over 40 egg. Hannen passer eggene og holder dem fuktige. Når rumpetrollene klekkes, bærer hannen dem på ryggen til vann. Rumpetrollene er enkle å oppdrette på alger og kan også få ferdigfôr til rumpetroll. De kan oppdrettes enkeltvis i små beholdere med kjølig, bløtt vann som byttes ofte. Temperaturen til rumpetrollene er ikke dokumentert; hold dem ved samme temperatur som de voksne dyrene.

METAMORFOSE

Eggene klekkes etter omtrent ti dager. Rumpetrollene blir til små frosker etter knapt to måneder, omtrent 55 dager. Når forbena kommer, senkes vannstanden, og de forvandlede ungene må ha lett adgang til land og et fuktig gjemmested.

OPPDRETT AV UNGER

De nyforvandlede ungene er små og får spretthaler og de minste bananfluene. De holdes kjølig og fuktig som de voksne, i et terrarium med mose og løv. De kan holdes sammen i en gruppe så lenge det er plass. Vekst og tidspunkt for flytting er ikke dokumentert.

Helse og vanlige feil

Det finnes ingen sykdomsbeskrivelser for arten, så de vanlige problemene hos pilgiftfrosker gjelder:

- For høy temperatur, som gir stress og svekket immunforsvar. Arten skal holdes kjølig.
- Sopp på eggene, særlig i de første leggene.
- Chytridsopp (*Batrachochytrium dendrobatidis*). Nye dyr holdes i karantene i minst seks uker.
- Mangel på kalk og vitaminer, som gir svake knokler og dårlig vekst.
- Stillestående luft og skittent vann, som gir bakterier og mugg.

Levealderen i fangenskap er ikke dokumentert; tallet i boksen er et anslag ut fra beslektede arter. Kontakt en veterinær med kunnskap om amfibier hvis et dyr slutter å spise eller går ned i vekt.

Les mer: Karantene og hygiene

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.

Hele veiledningen med kart og oppdateringer: herpy.org/no/pilgiftfrosker/ameerega-bassleri